

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutas Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Ne legyenek teneked idegen isteneid.

— febr. 24.

A mikor az este hazamentem, a kis fiam a tíz parancsolatott tanulgatta.

Elmélázva hallgattam s elgondolkoztam a hatalmas erejű parancsokon, a melyek ezredévek alatt sem veszleitek el rettenetes nagy igaz voltukból.

A kis fiam meg is kérdezte, hogy egyiknek másiknak mi az értelme s bizony már az elsőnél nehéz volt kimerítő feleletet adni!

... Ne legyenek teneked idegen isteneid.

Lám, már a fent hajdankor is sejté, hogy lesz idő, a mikor Isten választott népe idegen isteneknek fog hódolni, a mikor megfélemezik a maga Jehovájáról, ki pedig megbünteti az apák vétékét a fiakban harmad és negyediziglen... mert ő az erős bosszuálló Isten... de a ki irgalmasságot is cselekszik a kik őt tisztelik...

Ugy tetszik nekem, hogy e hatalmas parancsolatból nagyon sok nemzet tanulhatna mai napság is... És talán épen a mi drága magyar népünk az a melynek nagyon sokszor kellene fülébe kiáltani, hogy ne legyenek ő neki soha — idegen istenei.

Hát bizony mélyen elszomorító tény az, hogy mi magyar nép a saját szent

oltárunk mellőzésével idegen oltárokon szeretünk áldozni.

Hiába van szép, zengzetes, őszerejű nyelvünk. Szeretjük az idegent beszélni s ha már még is magyarul kell beszélni, hát pazarul belekeverjük a latin, görög német, franczia szavakkal, a mit egyetlen nép sem követ el a maga nyelvével.

Hja idegen isteneink vannak.

Kezembe veszem a magyar napi lapokat. Rendre járja bennök az angolból francziából, vagy más nyelvből fordított regény, de magyar, óh azt csak elvétve lehet kapni mert nagyon drága.

Idegen nemzetek tagadhatatlan nagy szellemeinek műveit pazar kiadásokban bocsátják közre és jó piacot is talál, de a mi költőink örök becsü alkotásai alig terjednek néhány példányban el.

Idegen szokásokat és ruházatot fogadtunk el, a miénk iránt csak nagy nagy ünnep napokon kiváltságos esetekben buzdulunk fel.

Színházaink műsorában idegen nemzetek kétes értékű erkölcstelen színdarabjait szeretjük látni a jó magyar muzsa pedig háttérbe vonul és szomorkodik.

Az üzletek kirakataiban a tárgyak „angol divat“, „német divat“, „franczia divat“ nevek alatt kínálnak és a mi jó közönségünk szívesen lépre megy mert hiszen a földolog az, hogy idegen ipar és kereskedelem czikkeivel kérkedhessünk.

Lépten nyomon idegeneknek áldozunk pedig tessék elhinni, hogy a tíz paran-

csolat fent idézett egyikéből nem nehéz levonni, hogy miért volt intetve a nép az idegen Istenektől.

De a mikor most se akarja egyes nemzet megérteni, ép úgy mint az a régi sem értette meg. El is szaporodott a nagy világon a szél rózsza minden irányában.

Ugyan miért is tanítják a gyermekek kel, hogy ne legyenek idegen isteneik, ha a felnőttek határozottan ellenkező állásponton vannak.

Pedig a gyermek is hibás már nálunk. A kis fiam bevégezte a tanulusát és és örömmel futott a másik szobába.

Egy csigát hozott ki, a minővel a gyermekek szoktak játszani.

— Ugy-e édes apám ilyen csigát tetszik venni nekem.

— Van neked elég.

— Van, de azok csak közönséges csigák, hanem ez ám — bécsi csiga!

Tessék; ökölnyi a fiu s már nem kell neki a debreczeni csiga, bécsi után eseng. Pedig mind a kettő egy helyről származott, csak a gyermeki dicsekvés kereszteli el az egyiket bécsinek, a másikat párisinak! Hja! az iskola környéken a boltosok ügyesek szoktak lenni.

De miért keresztelik a hazai terméket idegennek?

Ne tessék az idegen terméket már a a gyermekekkel megkedveltetni, sőt el kell szoktatni, hogy ne ismerje senki sem az az idegen isteneket e magyar földön.

S—s.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A Szlovenszky-lányok.

— Elbeszélés. —

Irta: Nagy Endre.

Hárman valának a Szlovenszky-lányok és a felsővégen laktak egy kis tornáczos házban. Nyáron hedera és tarka virágu bab futotta be a faoszlopokat és a fehér kövekkel szegélyezett virágágyakban, verbénák és violák nyiladoztak. Am ilyenkor télen nyomoruságos volt a rongyolt hópalástba öltözött udvar és a tar folyandárok közül kisárgállott a kis ház szegényes fala.

Szeréna harminczöt éves volt, Ágnes harmincz: de Tara még ugrifüles kis bakfis, mindössze is huszonöt éves. Szeréna intézte ez utalványokat és csomagokat, Ágnes a leveleket és telegráfot látta el, mert övék volt a község postája és időktől fogva családi hagyomány szerint. Ellenben Terát nem engedték semmi munkához. Ő még fiatal, övé az élet. Öntözze ő a virágokat, olvasson piros kötéses regényeket és ne tudjon semmit a csuf világról.

Tera volt a meleg, a verőfény a hangos kedv az agleányok csöndes otthonában és olykor-olykor sirva ölegették néneji:

— Istenem! Mit csinálunk, ha férjhez mégy!

De Tera ilyenkor sirva fakadt és zokogva fogadkozott, hogy soha, soha nem fog férjhez menni és mindig együtt maradnak ők hárman, — a Szlovenszky-lányok.

*

Egy időben történt, hogy egy fiatal mánás hóbortos lett és elhatározta, hogy ezután komoly munkához fog. Rengeteg volt a birtoka: csupa ős fenyvesek, amelynek sűrűjében rétegről rétegre gyült a lepergő koboz és barnult tülevél. Legfőlebb ha a kósza vihar irtott a faóriások között, vagy pedig a villám próbálta ki erejét rajtok.

Azután jöttek idegen mérnökök, akik szemügyre vettek mindent, kipécezték egy nagy tisztást és tündéri gyorsasággal épült föl a hatalmas gyár, amely száz ablakszemével falánkészen nézett martalékára: az őserdőre.

Es kezdetét vette a soha meg nem szünő munka, mely napról napra tovább rágta a rengeteget. Így esett, hogy nagyon megaza-

porodott a dolog a Szlovenszkyék postáján. Tízszert annyi levél jött, mint máskor, de különösen a fiatal mánás volt sok nyügnök okozója. Ő ugyanis abban látta a komoly munkát, hogy minden órában ölnyi telegrammokat küldözgessen a fővárosból az igazgatójának. Az igazgató ur roppant dühös volt, ha ezekkel az épen nem sürgős sürgönyökkel háborgatá a kihordólegény és megkérte a postakiszasszonyokat, hogy hétről-hétre gyűjtésük össze a telegrammokat s csak vasárnap adják át neki...

Szóval nem győzte a két nővér a munkát, úgy hogy Ágnes egy napon félénken indítványozta, hogy talán Terát is be kellene fogni segítségnek. Szeréna azonban szemrehányóan pillantott rá és Ágnes szégyenkezve hallgatott el. Hanem azért önmagában furdalta a lelkiismeret és úgy érezte, hogy ő most valami nagyot vétett Tera ellen.

Sokat töprengtek, hogy mit is lehetne csinálni, míg végre megállapodtak abban, hogy postamestert fogadnak. Attól irtóztak, hogy leányt hozzanak a házba. Leányt, aki fiatalabb, üdőbb, jókedvűbb és aki virágzásával megbontja az ő csöndes, harmonikus őszi hervadásukat.

Nagy ünnep volt az, amikor Bokor ur,

A magyar kormány képviselői a páris nemzetközi kongresszuson. Ez év július havának vége felé tartják meg Párisban a kereskedelmi és ipari nemzetközi kongresszust, melyen a magyar kormányt a kereskedelmi minisztérium következő tisztviselői fogják képviselni: Csérgő Gyula államtitkár a ki a küldöttség vezetője dr. Ballai Lajos oszt. tanácsos és dr. Hegyeshalmi Lajos min. titkár.

A biztosítási ügy rendezése. Dr. Plósz Sándor igazságügyi miniszter a biztosítási ügy rendezése céljából folyó hó 26. árá anketét hívott össze, melyen az ujonnan kidolgozott biztosítási törvényjavaslatot fogják tárgyalni. Ezen az anketén részt vesznek; Beck Hugó dr. kuriai bíró, Ágoston József Léway Lajos, Neményi Ambrus, Neuman Ármán orsz. képviselő, Frank Frigyes Ormóczy Vilmos Szabó Vilmos, Soltás Vilmos, igazgatók Darvai Fülöp, Kán Béla., Poor Jakab, Rubinek Gyula dr. ügyvédek, Bein Károly tanár. A szaktanácskozáson dr. Plósz Sándor miniszter fog elnökölni. A minisztérium részéről résztvesznek a szaktanácskozáson: Vorósmarty Béla államtitkár, Lányi Bertalan miniszteri tanácsos Márkus Dezső dr., Popovits Sándor dr. miniszteri tanácsos, Bartóky József, Oulik Iván Ballai Lajos dr. osztálytanácsosok.

Élet-halál harc.

— Az angol-bur háború. —

febr. 24.

Cronje, a burók vitéz és lángeszű tábornoka, egy londoni távirat szerint 24 órai fejtörést kért a paardeburgi csatában a hó 20. ikán elesett bur katonák eltemetésére, a „humanizmus” nevében hadat viselő angolok vezére azonban megtagadta ezt a kérést. azzal az indokolással, hogy a feltétlen megadást követeli, majd fokozott erővel folytatta a lövöldözést.

az új postamester először mutatkozott a Szlovenszky-házban. Szerén ez alkalommal a konyhán maradt, hogy egy nagyszabású ebédre tegyen intézkedéseket, míg Ágnes a postahivatal minden részletét megmagyarázza Bokor urnak.

Bokor urnak a kert házában rendeztek be szobát és esténként, amikor a három nővér az asztal köré letelepedve nyugalmas lélekkel merült a kis szoba megelégedett esődjébe, a kertből ozifrázó hegedűs áradt elő és Ágnes az ablakon kilehelkedve, ott látta Bokor urat a kert háza előtt, fekete szakála alatt a hegedűvel. Késő éjfélig jajongott a hegedű és bár egész este sóhajtozva forgódtak ágyukban, nem panaszkodtak, boldogak valának.

Bokor ur egyébként is igen sejtáságos férfi volt, sőt Szeréna szavaival élve mindentudó, Olykor elbeszélgetett csodálatos utazásairól, amelyeket messzi földekre tett izgalmas viszontagságairól, amelyek idegen népek között érték és a három nővér ámulattal hallgatta azokat.

Különösen Tera.

Ejnye, Tera kisasszony, hova lett az ön jókedve, ugrándozó vigása? Miért hagyja el hűtlenül a piros kötéses regényeket? Miért járkal ön mostanában annyit a virágok között

Cronje, ugyancsak egy londoni távirat szerint, már a megadásra is kész volt, de mikor az angol táborba hívták, azt felelte, hogy félreértették, mert ő harcolni akar mindhalálig.

Két-három nap előtt történetekre vonatkoznak ezek a táviratok mind és azt, hogy azóta változott-e a helyzet, híradás hiányában megállapítanunk lehetetlen. Csak abból a körülményből, hogy két nap óta nincs az angoloknak egyetlen „győzelmi jelentésük sem, következtetjük, hogy Roberts diadala még távolról sem teljes, hanem még csak az utolsó két nap óta folyik a két nagy sereg közt az az öldöklő, döntő harc, amelynek folyamán vértől ázik Dél-Afrika földje és amelynek végeredményétől függ, urak lesznek-e ott az angolok, avagy megszületik-e az igazi szabad köztársaság, amely most függetlenségeért, életéért ontja vérét.

Kétségtelennek látszik az, hogy Cronje helyzete nem valami irigylésre méltó. Roberts a legnagyobb figyelmet azokra a csapatokra fordítja, amelyek az állítólag körülzárt bur tábornok segítségére sietnek. Az utolsó pozitív jelentés, amelylyel az angolok eldicsekedhetnek, mégis csak szerdáról való és azóta French tábornok lovasait, valamint Kelly-Kenny csapatait is baj érhetette már.

Az egész világ érdeklődése fordul ama délafrikai terület felé, amely a Modder folyó és Bloemfontein közt nyulik el. — Minden lépésért, amelyet Roberts hadai előre akarnak tenni, emberpusztító harcot kell folytatniok. Ötvenhét ezer ember és 180 ágyú áll szemben a 8—10 ezernyi bur vitézzel, akik megalkuvást nem ismernek, de halni készek. És a lelkesedés, amely eddig is győzelemre vezette őket, a hazaszeretet, amelylyel utolsó csepp véréüket áldozzák, vezetőjük és támogatójuk lesz az élet halálharcban is, amelynek minden részlete, minden mozzanata egy véres drámának a legizgatóbb jelenetével ér föl.

fejét lehajtva, busan sóhajtozva? És miért tolja ön el magától ebédnél az ételt és miért eszokolgatja unos untalan Szerénát és Ágnes? Ön ezt még nem tudja, mert ön még csak huszonöt éves leányka, de még Szeréna tudja és titkon figyeli önt. Valamikor régen ő is szenvedett e betegségben és bárha kigyógyult belőle hamar, ő jól tudja, hogy e betegség telve van érdes gyönyörűségekkel, míg a gyógyulása kínos és fájdalmas. Igen, Tera kisasszony, ön szerelmes és pedig története sen Bokor urba. Nem azért, mert Bokor ur sokat utazott és mindentudó, hanem mert Bokor ur férfi, az egyetlen férfi a közelben...

Azt a bizonyos nyári alkonyatot nem fogja elfelejteni soha Tera ott sétált a kis kertben Bokor urral. Tera szép volt a bitoros világításban, fehér fodros kötényében, lányos hajviseletével. A virágokat nézték és Bokor ur nyugtalan hangon magyarázta szokásait, természetüket. Aztán egyszerre, váratlanul — épen egy tűzvörös verbéna felé hajoltak mind a ketten — átkarolta Terát és megcsókolta. És beszélt nagyon szép dolgokat a csillagokról, a szerelemről és a tengerről, de azt Tera csak aléltn hallotta már. Haragudni akart, de — oh csoda! — a haragból könnyező mosolygás lett.

A közvilágítás ügye.

— A nagybizottság ülése. —

I. nap.

február 27.

A közvilágítás kérdése már annyira előrehaladott állapotban van, hogy tegnap delután mint jelentettük már a nagy bizottság is tárgyalás alá vehette.

Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöklete alatt delután 3 órakor nyílt meg a gyűlés, jelen voltak: Simonffy Imre polgármester, Komlóssy Arthur főjegyző, Boczkó Sámuel főkapitány, Atzél Géza főmérnök, Szabó József főszámvevő, Ábrahám László főügyész, Körner Adolf, Oláh Károly, Bészler Károly, Roncsik Lajos, Király Gyula, Hajdu Gyula tanácsnok, lov. Dobieozki Sándor üzletvezető, Komlóssy Dezső, Zidor Lajos. Kardos László, Márk Endre, Márton Imre, dr. Bakonyi Samu, Szentkirályi Tivadar.

Aczél Géza előadó felolvassa a legutóbbi közgyűlés határozatát a közvilágítás irataira vonatkozólag. Ezután kimondják, hogy a kinyomatott iratokat felolvasottnak tekinti.

Komlóssy Arthur a napirendhez szól. Először is a felmondás kérdése, illetőleg Fajér Ferenc indítványának első pontja felett határozzon a bizottság.

Bakonyi Samu a tárgyalás egyszerűsítése szempontjából azt óhajtja, jelentse ki a bizottság, hogy átvételre a légszuszgyárat ajánlja.

Szavazásra került a sor annak a kérdésnek eldöntésére, vajjon utólag tárgyalassék-e vagy előzőleg az átvétel ügye. A bizottság kimondotta, hogy e tárgyban újlag határoz.

Oláh Károly tanácsnok szól először tüzesebben a tárgyhöz s fejtegetve a különböző ajánlatokat, a házi kezelés mellett foglalt állást tekintve annak nagy előnyeit indítványozza, hogy: a város vegye át a légszuszgyárat, állítsa fel vele egyidejűleg a vilamos telepet és tartsa az egészet házi kez-

Még az este megkérte Bokor ur Szerénától Terát.

Vacsora után összeült a családi tanács, amely Szerénától és Ágnesből állott. Tera az ablakon bámult ki az éjszakába és egy csillagot vett szemügyre. A családi tanács a következő határozatot hozta:

Tera boldog lesz; Bokor ur fogja tovább vezetni a postát és Ágnes és Szeréna fognak segédkezni neki: Bokor és Tera fogják lakni a házat és ők meg fognak huzódni a kert házában.

És aztán összelelköztek és fogadkoztak, hogy mindig együtt maradnak ők hárman — a Szlovenszky-lányok.

Az esküvő előtt nyolcz nappal volt. A lakás kitisztogatva, kidiszítve, sőt a családi garnitúra is új köntöst kapott a régi fakult ripsz helyébe. A ketrecekben a lakodalomra szánt libák gáogtattak és egy varrólány Terával versenyt napestig dolgozott a menyasszonyi ruhán.

És reggel hiába várta Szeréna Bokor urat a hivatalban. Elküldte érte a cselédet, — mert arra gondolt, hogy beteg, Isten őrizze. Nem volt beteg, hanem megszökött az éjszaka. A postáról pedig eltűnt egy pénzeslevél.

lésben a befektetés előteremtésére pedig a közgyűlés határozzon.

Komlóssy Arthur főjegyző szintén a házi kezelés mellett foglal állást s hosszabb fejtegetés után írásban terjeszti be indítványát mit fel is olvas.

Dobieczy Sándor az ötös bizottságban azért nem ajánlotta a házi kezelést, mert félt, hogy a város nem fogja a villamos telepet megcsinálni.

Bakonyi Samu dr. nem tarja elfogadhatónak a házi kezelést, mert az üzleti szellem hiányzanék a vezetőkben s az ellene mond a haszonszerzésnek. Igen sok előnyös ajánlat van, azokból kell válogatni.

Aczél Géza a házi kezeléshez sem a közönség, sem a világitás érdekében nem járul hozzá.

Márk Endre föltétlen hiva a házi kezelésnek, Oláh Károly indítványát teljes egészében elfogadja.

Zádor Lajos nem hiva a házi kezelésnek.

Kardos László szerint gyámoltalan-ság volna elszalasztani a jövedelmi forrást, melynek minden város örülne. Ép ezért föltétlen hiva a házi kezelésnek.

Marton Imre köszönetet szavaz az ötös bizottságnak. Nem hiva a házi kezelésnek s kéri annak eszméjét elejteni.

Oláh Károly még egyszer szól. Megmagyarázza félreértett szavait. Egy röviden szövegezett indítványt terjeszt be a házi kezelés mellett.

Szavazásra került a sor. Két kérdést tesznek föl a Komlóssy Arthur és az Oláh Károly indítványát, mely mindeketű a házi kezelés mellett szól, csak hogy az első az egység ár maximumát nem határozza meg.

Komlóssy indítványát nem fogadtak el. Az Oláh Károly indítványa mellett szavaztak he'én ellene tízezeren és így a nagybizottság a házi kezelés mellett szavazott négy szóval elvetette.

A házi kezelés mellett

Tera, a mikor a gonosz hír érte elájult Ágnes örzite a betegágyát.

És másnap reggel fölkel Tera és öltözködni kezdett. A hajatazongy öreges kontyba csavarta, mint a néneje, a fehér fodros kötőt pedig sötéttel cserélte fel. Sápadt volt és a szemei beesettek. Egyébként nem sirt csak szomorú volt nagyon.

Bement a hivatalba.

Ágnes szeretettel kiáltott rá:

— Mért nem maradsz az ágyban?

— Nem maradok. Itt fogok dolgozni veletek.

Szeréna becézgetve — simogatta meg haját:

— Nem neked való az még édes kis gyöngyöm, nem neked való a munka.

De Tera ingerülten toppantott a lábával:

— Eh, vén lány vagyok, mint ti! Dolgozni akarok, mint ti!

Azán lecsillapult hirtelen és halkán ismételte:

— Vén leány vagyok.

Összelelköztek és fogadták, hogy mindig együtt maradnak ők hárman, — a Szlovenszkyleányok.

szavaztak a bizottságból: Dobieczy Sándor, Bészler Karoly, Komlóssy Dezső, Komlóssy Arthur, Oláh Károly, Kardos László, Márk Endre = 7-en.

Ellene szavaztak: Ábrahám László, Aczél Géza, Boczkó Sámuel, Szabó József, Király Gyula, Körner Adolf, Hajdu Gyula, Szentkirályi Tivadar, Márton Imre, Dr. Bakonyi Samu, Zádor Lajos = 11-en.

Roncsik Lajos nem szavazott se jobbra se balra.

Az ülést ma délután folytatják.

Miklós Dániel öngyilkossága.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest febr. 24.

— Ujabb részletek. —

Távirati rovatunkban már tegnap jelentettük, hogy Miklós Dániel honvéd hadbíró ezredes meglötte magát.

Az öngyilkosságról a következő ujabb részleteket jelenti tudósítónk:

Az ezredes-hadbíró a Sándor-utca 23/b. számú házában lakott fiatal feleségével, a ki Kun Mátyás nyugalmazott honvédelmi miniszteriumi tanácsos leánya. Tegnap reggel diszbe öltözött, csákót tett fejére, azután elbuzott neje'él, aki semmi nyugtalanítót nem látott viselkedésében.

A főparancsnokságon levő hivatalában rendszeren elvégezte a folyó ügyeket, aztán délfelé bement Bolla altábornagy főlebbvalójához a ki audienciára hívta. Tudta ezt s éppen azért öltözött diszbe. Jó fél óráig tartott a kihallgatás s a mikor visszatért szobájába, rendkívül ideges volt. Több levelet irt s már mindenki elment az osztályából, a mikor ő még egyre dolgozott.

Egy óra után lövés dördült el hivatalában, a mire az épületbenlevők Miklós szobájába rohantak. A szerencsétlen embert a divánon találták. Jobbhalántékából folyt a vére s kezében revolvert tartott. Még élt, de eszméletlen volt.

A szomorú esetről értesítették a főparancsnokságot, a mely intézkedett a sebesült elszállításáról.

Miklós Dánielt a XVI os számú helyőrségi kórházba szállították, a hol az orvosok mindent elkövettek a megmentésére. Hasztalan volt a fáradságuk, mert az ezredes negyedfél órakor meghalt, a nélkül, hogy kihallgathatták volna.

Felesége odahaza ebéddel várta, de két órakor telefonon megkapta a lesújtó hírt a honvédelmi minisztériumból. Egy órával később pedig: hogy özvegygyé lett.

Az elhunyt ezredes-hadbíró negyvennyolcz esztendő volt. Talentuma már pápai jogászkorában ösmertté tette nevét s a mikor a honvédhadbíroság kötelékébe lépett, mindenki szép jövőt jósolt neki Szerette a mulatós életét, de a mellett szorgalmas, lelkiösmeretes hivatalnok volt s tudása felkeltette miniszterének figyelmét.

Gyorsan emelkedett hivatalában s élete delén érte el azt a rangot, a melyre ősz hajjal, rokkantan jut el más pályatársa. Annál megdöbbentőbb a tragédiája, a mely bizonyára fájdalmasan érinti kollégáit s a főváros előkelő társadalmát, a melynek kedvelt tagja volt.

A trónörökös házassága.

— Saját tudósítónktól. —

feb. 24.

Egy bécsi lapot ma elkoboztak: Ferenc Ferdinánd trónörökös házasságára vonatkozó ezikke miatt. Az elkobzás oly korán történt, hogy senki sem juthatott hozzá a lap példányához. A cikk czime „Ferencz Ferdinánd trónörökös házassága.” A bevezetésben idézve vannak mindama berlini és magyarországi ujságok, amelyek az utolsó időben a trónörökös házasságáról híreket közöltek. Azután így folytatja a cikk:

Körülbelül három hónappal ezelőtt Ferencz Ferdinánd trónörökös Harnoncourt gróf birtokára rándult Dél-Magyarországba. Ott akart megesküdni Chotek grófnővel. Az esketési szertartásra Dessewffy csanádi püspököt kérték fel. A püspök azonban, ugy látszik Bécsből érkezett figyelmeztetésre, az esketési szertartást nem akarta elvégezni. Akkor, e miatt elmaradt az esküvő. Időközben mindent elkövettek hogy a trónörökös szándékáról lebeszéljék. Mostoha anyja, Maria Terézia a kir. főhercegnő is közbelépett.

Sőt a király maga is mindent elkövetett, hogy a trónörökös ne házasodjék. Ferencz Ferdinánd azonban hajthatatlan maradt.

Két héttel ezelőtt, február 6 án mint azt akkor megirtuk, történt meg az esküvő, a legnagyobb csendben. Egy nappal előbb Chotek grófnő a Mura melletti Bruckba utazott. Másnap pedig a trónörökös a délelőtt 11 óras személyvonattal érkezett meg a csendes kis stájer faluba.

Ott történt meg a szerelmes pár egybekelése. Bécsből a grófnő két rokona, szerepelt tanu gyaránt. Az esketési szertartás alatt senki más nem volt a templomban, mint a vőlegény, a menyasszony, a két tanu és az eskető lelkész.

A trónörökös még az nap délután visszautazott Bécsbe és részt vett az az nap esti udvari bálon. Senki sem tudott a dologról. Még a trónörökös legbizalmasabb környezete sem sejtett semmi.

Csak napokkal később pattant ki a titok, a trónörökös környezetéből és a grófnő rokonainak a köréből.

A trónörökös felesége még mindig Bruckban időzik, a hol a trónörökös gyakran meglátogatja.

Színház.

— Két premiére. —

Ninon.

Opera 2 felvonásban. Zenéjét szerette Sztojanovits Jenő, szövegét írta Abrányi Emil.

A magyar zeneművészet vonult be tegnap este Ninonnal fényes diadalt aratva, a debreczeni színházba. Mert Sztojanovits operája valóban nagy zajos sikert ért. Melódiáról melódiára ragadta magával a hallgatót; az idylli élet megkapó rajzolását, a természetbűbájának mesteri ecsetelésén kezdve, föl a lelket marczangoló vad fájdalmak megrázó színezéséig, mind jobban és jobban hatott érzelemvilágunkra, férfözött szívünkbe, előbb megbűvölt a fűj pitypalatyával, a pásztori sip méla danájával, majd fölzigatott, megrázott az eldobott, kigunyolt szerelmes kétségbeesett fájdalmával s végül kiengesztelt a bűnös leány halálával.

Suzanne (Bódi) és Filipp (Karacs) boldog pásztori életet élnek egy provánszi mezőn. Szeretik, nagyon szeretik egymást s alig várják a pillanatot, mikor egymáséi lehetnek. Egyszer egy agarászó társaság lepi meg Suzannet, mikor Filipp nincs ott. Egyikőjük Villarmois (Környei) megbüvölve Suzanne bájától, szerelmes lesz belé. Bort adnak neki, Suzannak ízlik a bor, iszik s aztán elrabolják. Paris leghíresebb színésznője lesz, ki Villarmoisnál lakik Ninon néven. Társaság van náluk. Vigadnak, mulatnak, mikor egyszer föl hangzik a szomszéd templomban a barátok egyhangú, dermesztő éneke! Mulatságot csinálnak ebből is, elhatározzák, hogy föl hívnak egy barátot, mintha egy haldoklóhoz kellene jönnie. Ninon betegnek tettei magát, a társaság elvonul és belép Filipp ki barát lett. Mindkettőjükön erőt vesz a mult, a lány utálja magát: Vigy el! Vigy el innen! Eseng Filippnek, ki nem bírva elállani, megragadja Ninont, mikor bejön kacagva a társaság. Filipp látja, hogy csak guny tehát ez is elrohan, Ninon pedig tört dőf a szívébe és meghal.

Ez a mese s ehhez fonódik a Sztonoja novits bűbajos muzsikája. Egyszerűen kezdődik, a bukolikus költészet varázsával, halljuk a kalászkok zizegését, a fűrj pitypalatyt, a sip dalát, a tücsök czirpelését s mindezt mesteri hangszerezéssel utánozva. Majd mindig mindig erősebb a zene, fölseng a bordal, hevül a vér s végül a szívet rázza meg Filipp kérése. És zeng tovább hatalmas erővel a második fölvonásban. Viharzik az érzelmek hurja annyi esztendők bánata, keserve, az utálat, a guny, az átok, a halál! Mind feltárja a Ninon zenéje, mesterien szépen.

Egyes szólói is gyönyörűek a Filipp, a Suzanne szólója, a bordal, a lepkerománéz, a barát és Ninon küzdelme, mind sikerült számok.

Nem csoda, ha oly nagy hatást ért, ha oly igaz tapsvihart kapott! Megérde melte.

Az előadás is igen jó volt. Bódi gyönyörűen énekelt, hangja, iskolája, játéka remekül érvényesült mindenütt. Számtalan kihívást és egy szép virág állványt kapott Karacs is fényes sikert aratott, hangja tiszta hatalmasan csengő volt. Környei szintén szépen énekelt és jól játszott. A kar is elég jól működött, a zenekaron pedig a Sztonoja novits erélyes dirigens keze érzett.

Igaz örömmel számoltunk be a nagy és fényes sikerről, mely külsőleg is impozáns módon nyilvánult a szerzőknek és szereplőnek számtalan kihívásában.

Az operát Makay és Heltay ügyes egy felvonásos vigjátéka. „A királyné apródja” előzte meg, melyen jól mulatott a közönség.

y. n.

Primadonna válság.

— Sárosy Paula távozás. —

Debreczen. Február 24.

Tegnap esti előadás alatt már nyíltatok volt, hogy Sárosi Paula szintársulatunk kényeztetett tagja hirtelen felmondott azért, mert jövő héten Gésákban Rolly Polli szerepét Perényi Margit fogja játszani.

Ha más körülmények között történnék

a távozás, sajnálnánk őt, de ha az ő szívében csak ennyire nőtt a debreczeni közönség s hogy ha tisztán méltányossági okok arra indítják az igazgatót, hogy egy általa is játszott szerepet mással is megjátsszat azért a kis szeszélyes itthagya bennünket, ez arra készítet hogy ne sajnáljuk távozását.

Utóvégre a Rolly Polli és Iris még nem olyan szerepek amelynek eltánczolása egy művésznőt ily lépés elkövetésére jogosítanak fel, most ezen szerepeket ha a fekete Halmay kapná meg, kitudja nem érne el még nagyobb sikert?

Debreczen város azért követel négy énekessé, hogy ne egyesek terheltessenek túl, hanem a szerepek felváltva játszassanak, aki attól fél hogy szerepét más is eljátssza, az maga sem biztos abban, hogy olyat produkál amellyel a közönség osztatlan tetszését megtudja nyerni.

Játszotta Mimosa szerepét már Debreczenben Komáromi Mariska is, azért a közönség csak olyan lelkesen tapsolja Kállai játékát és énekét mint azelőtt.

Egy igazi művésznőnek nem szabad félni a versenytől sőt az izmosítja erejét, akaratát és tanulási vágyát.

Sárosinak tegnapi nem játszásából Komjáthy csak azt a következtetést vonhatja le hogy holmi apró cseprő szerepecskékkel kár az első rendes tagokat fárasztani, akik amugy is eléggé igénybe vannak véve a próbák és előadásokkal és Sárosi hiánya ezen operának a sikerén mit sem változtathatott. Az is igaz, hogy Komjáthynek még ebben is szerencséje van, mert a szerepet azért mégis csak Sárosy játszotta amennyiben Makraynének lány neve szintén Sárosy.

N A P I H I R E K.

— Isten tisztetétek Holnap vasarnap, az Istentisztetétek a következő sorrendben tartatnak: Az ev. ref. Nagytemplomban Dicsőfi József, lelkész. a Kistemplomban, Bélteky Lajos s. lelkész. a Kosuth utcza új templomban Mitrovics Gyula, lelkész, az ispotály templomban K. Tóth Kálmán, lelkész. A róm. kath. templomban. d. e. 7 ó. Hamernyik Sándor. 8. ó. deák mise. 9. ó. Dr. Wolafka Nándor. utána szent beszédet tart: Hamernyik Sándor. 11. ó. Molnár Kálmán. 12. ó. Kovács József. d. u. 3. Hamernyik Sándor. Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart Istentisztetéteket.

— Személyi hír. Csiky Lajos akadémiai igazgató, ki, mint megirtak volt, egyik testvére temetésére Kolozsvárra utazott, tegnap délután érkezett haza s ma már átvette hivatalát.

— Regényünk. Hétfői számunkban egy nagyhatású amerikai regény közlését kezdjük meg. A regény a férjétől megcsalott nő érzelm világához fűződik, ki elvakitva rajongó szerelmétől bosszút forral férje ellen. A regény változatos fordulataival, erős lélektani megfigyelésével, élénk jellemzésével s mindvégig feszült érdeklődést keltő mesével bizonyára leköti olvasóink figyelmét.

— Az ipartestület közgyűlése. A debreczeni ipartestület holnap délelőtt 9 órakor tartja első évi közgyűlését a városháza nagy tanácsstermében. A közgyűlésen Tóth Kálmán ipartestületi elnök fog elnökölni s tár-

gyalás alá kerülnek az ipartestület első évi működéséről szóló jelentések. A gyűlésre meghívta a testület a városi tanácsot, az ipar és kereskedelmi kamarát, az iparfelügyelőséget és az iparkatóságot. Az közgyűlés iránt városunk iparosai körében élénk érdeklődés mutatkozik.

— A burokért. A transzváli háborúból kifojólag Debreczen lakosságának zöme a burok mellett foglalt állást. Így is illik egy város szabadság szerető közönségéhez. Míg a buroknak kedvezett a hadi szerencse, öröm mámorban uszott a nép, de most, hogy a fránya angol telegrammok Albion finainak győzedelmét kürtölik, — megcsappanta kedv. Mindazonáltal ha a burok fel is adták Ladysmitet, a debreczeniek nem adták fel a reményt, hogy a Joubert hada még alaposan el lazsnakolja az angolokat. A bur nép iránt való szeretet eklatáns bizonyítéka, hogy a hét folyamán négy ujszólót debreczeni kis polgárt Pieter néven anyakönyvezetett négy boldog családapa. Joubert Pieter minden nagy elfoglaltsága mellett is csak örülhet a magyar földről őszintén nyilvánuló eme ragaszkodásnak.

— Szerencsétlenség munkaközben. Tegnap délután majdnem hálálos kimenetelű szerencsétlenség történt a máv. gépgyárában. Nemes Sándor gyári munkás a tolópadnál volt elfoglalva, munkaközben nem vette észre, hogy a gőzerővel működőpad megindult. A szerencsétlen munkás jobbalába a két toló pad közé került s azt bokánál a szó szoros értelmében összeroncolt. A súlyosan sérültet kórházba szállították. Ertesülésünk szerint a szerencsétlen ember lábát valószínűleg amputálni kell.

— A sztrájk. A kolozsvári tanítóképezdén kitört sztrájk ügyében megindított vizsgálat kiderítette, hogy az ifjakat felbujtogatták, ép azért tegnap a következő határozatot függesztették ki az intézet hirdető táblájára.

Az igazgatótanács tudomásukra hozza, hogy ügyükben a vizsgálatot befejezván, a megállapított bajok orvoslására vonatkozó javaslatát a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz azonnal felterjeszti. Addig is tudatja, hogy ámbár a közelebbi napokban tanúsított eljárásaik következtében öndöket az intézetből kilépetteknek tekinthetné, de mert alkalmat akar adni a hígadtabb elhatározásra, felszólítja, hogy az igazgatót ideiglenesen átvett Kozma Ferencz kir. tanfelügyelőnél az ő saját hivatalos helyiségében (Nagy-utca 34. a. sz. alatt) a hivatalos órák alatt f. hó 24-én déli 12 óráig az intézetbe leendő vissza lépés iránt egyenként jelentkezzenek, mert ellenesetben az intézetből véglegesen kilépetteknek fognak tekintetni.

Ezen határozat a szülőkkel is azonnal közöltetik.

— A népkonyha részére az elmúlt héten következő adományok folytak be: Debr. kölcsönös segélyző ogylet 200 kor., Egy ünneplő társaság 24 kor., Mérő József (1 tisztlet díj) 20 kor., Dr. Tüdös László, Dr. Tüdös Jánosné, mezőrendőrség, Szilágyi Imre ügyvéd neje 10—10 kor., Özv. Liptay Gáborné, Egy kártya játék 6—6 kor., Tóth Béláné, Dr. Medve Kálmáné 4—4 kor., Tikos Istvánné 3 kor. 40 fil. Eröss Lajos theol. tanár, Fodor Ilonka 2—2 kor., Kis István gazda 2 vika krümpfi, István gőzmalom 1 zsák liszt, Kálmánchey Mórné paszuly, kolbász, és füstölt hus. Dr. Medve Kálmáné 1 liter paszuly.

Egyidejűleg köszönettel nyugtatványozom a nőgyeleti árvaház részére az Alföldi Takarékpénztárnak 20 kor. és a Takarékpénztár hitelintézetnek 10 kor. kegyes adományát is. Debreczen 1900 febr. 23. Szűts Kálmánné nőgyel. pénzt.

— **Hány iparos van Debreczenben?** Az ipartestület holnapi közgyűlése elé kerülő jelentéséből vesszük ki az alábbi adatokat, melyek élénken igazolják, hogy Debreczenben a nagy földművelő városban az ipar is mélyen élénk fejlődést mutat föl s hogy mily nagyra rug azok száma, kik kenyerüket iparral keresik. A jelentés szerint önálló iparos van Debreczenben 1769; iparos segéd van 2811, tanuló pedig 1267 szép számok külön külön is, együtt pedig 5847 et tesznek ki: mely szám azt mutatja, hogy ma már Debreczen lakóinak egy tized része foglalkozik iparral.

x **Kiváló szerencse.** Az osztálysorsjáték V. osztályu húzásánál a szerencze által kiválóan kegyelt. Török A. és Társa bankházánál, Budapest, Váci-körút 4. egy 5000 korovás és még több kisebb nyereményen kívül a 30,000 koronás főnyereményt a 38928. számú sorsjegyre, részben vidéki, részben fővárosi vevők nyerték $\frac{1}{8}$ és $\frac{2}{8}$ részekben.

— **Halálozás D a k u János** életének 44 ik, boldog házasságának 20 ik évében, folyó hó 23-án, reggel 3 óraker 14 napi súlyos szenvedés után elhunyt. A kedves halott földi részei folyó hó 25-én délután 2 óraker fogtak az ev. ref. vallás szertartása szerint Kigyó utca 37. sz. háztól a Kossuth utcai templomban tartandó predicáció után a Kossuth utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Béke poraira!

— **Feldöntött égő lámpa.** Sarkó Mari cselédleány tegnap este gazdájának lakásán, mikor a meggyújtott lámpára az üveget ráakarták tenni, a lámpát feldöntötte és az összetört. A szétfolyó égő petróleum elöntötte a leány ruháját és ez ijedségében kiszaladt az udvarra, ahol a föllármázott szomszédok leszakgatták róla meggyulalt ruháit, s súlyos égési sebeket szenvedett, otthon ápolják.

— **Az angol társalgókör** február 24 én (szombat) tea estélyt rendez, igen érdekes programmal. Az estély nyolcz óraker veszi kezdetét.

— **A koresekő ifjak** tánczestélye a jövő hó 3-án a Bika dísztermében fog megtartatni. A multság iránt a közönség körében ritka érdeklődés mutatkozik. A buzgó rendezőség előkészületei folytán ezen tánczmultság méltó befejező multsága leend az idei farsangnak. Dóczy József helybeli jeles zeneköltőnk, kinek számos szép dalait már országszerte ismerik, számos szép nótáival már eddig is fényes sikert aratott, ezen multságára pompás jó csárdást szerzett, melyet ez alkalommal fog először bemutatni, a Magyar testvérek zenekara. A figyelmes rendezőség ezen csárdást a rendező bizottság elnöke neje **S e s z t i n a** Jenőné nevével **M a r g i t a** csárdás czimmettel látta el, mely legszebb meglepetés leend a multságán megjelenő zenekedvelő és tánczkedvelő közönség részére. A tapintatos és buzgó rendezőség a hölgyek részére igen csinos tánczrendekről gondoskodott, melyeket városunk hírneves könyvkötője Dávidházi Kálmán készített. Egyébb meglepetésen kívül ezen tánczrend szép emlék leend a multságán megjelenő hölgyek részére. Jegyek a meghívóelmutatása mellett a tánczestélyre előre váltthatók Szentkirályi Tivadar, Zádor Lajos és Pongrácz Géza urak üzletében.

x **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán-féle köszvény kenőcs, melyről számosan még a társadalom legelőkelőbb köréből is legnagyobb elismeréssel köszönettel és hálával nyilatkoznak. Így legutóbb: Hippolyti bárónő, Daun Kapy Karolina grófnő, Gyórfly gróf, Markotsch báró Bécs, Keglevich gróf, lovag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán gróf, Lukács Ádám, Dubraviczky honvédőrnagy, sok magasrangú katonatiszt és orvosi künönőség, kik mind azt írják, hogy e páratlan szer 15—20 éves köszvényes és csuzos bajokra pár napi használat után gyógyulást hozott. E csudakenőcs 2 koronáért kapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapeszen.

— **Egy kis gyermek** veszedelmében. Tegnap délután egy kis gyermek majdnem életével fizette meg a vasúti átjáró hid fogyatékosságait. Többször megiruk már, hogy a kocsi és gyalog utat nem választja el korlát egymástól. A kis gyermek is ennek lehetett volna az áldozata, ha a közelállók meg nem mentik. Egy pár tehenet hajtottak át a hidon, melyek közül egy valamitől megijedve a gyalog járón kezdett szaladni. Egy kis 4—5 éves gyermekleányka haladt előtte, lassan, mit sem sejtve. A tehenek már már rágázolt a kis leányra, mikor egy erős természetű ember észrevévéen a veszedelmet, hirtelen oda nem ugrik a kis gyermeket ölébe kapva, el nem ugrik a tehenek elől. Így menekült meg a kis leány a csaknem biztos haláltól, a közelállók a derék életmentő férfit hangos éljennel jutalmazták.

— **Tolvaj cseléd.** A vágóhid igazgatója jelentést tett a minap a rendőrségnek, hogy tőle libákat, porcellán edényeket és tollat ismeretlen tettesek elloptak. A bűnügyi osztály megindította a nyomozást s annak vezetésével **K ö r n e r** Gyula rendőrfelügyelőt bizta meg. A nyomozás eredményre vezetett, a mennyiben egy cseléd leány felvilágosítást adott a tolvaj kiletére. Szerinte a tolvaj senki más, mint az igazgató **T ó t h** Julcsa nevű cselédje, ki febr. 7-én lépett ki a szolgálatból. A leány, kit **T ó t h** Julcsa szintén meglöptött, még az ellopott tárgyak egy részére is rávezette a rendőrséget, miáltal kétségkívül beigazolást nyert, hogy a tettes csakis **T ó t h** Julcsa lehet, ki jelenleg Bihar-Diószegezen szolgál, letartóztatására táviratilag intézkedtek.

— **Brutális utkaparó.** Nagyon harcias hangulat szállta meg **Tóth** utkaparót; tegnap ugyanis egy szegény öreg asszonyt ki az erdőről hátán fiát hozott, a mentelep előtt valami csekélységért lapátjával úgy vágott fejbe, hogy az eszméletét vesztett asszonyt be kellett szállítani a kórházba.

— **Zeneestély.** Ma este a Magyar Király kávéházban a teljes katona zenekar a karmester személyes vezetése alatt hangversenyt tart. Az élvezetes műsor a következő:

1. Binder „Orpheus” négyes.
2. Rossini „Fell Vilmos” Nyitány
3. Waldteufel „Az én álmam” Keringő.
4. Schreiner „Czikk Czak” Egyveleg.
5. Krause „Belzebub” Hangversenynyitány.
6. Ziehrer „Valódi Bécsies” Dalok.
7. Bocho „Valódi magyaros” Ábránd.
8. Komzák „Az ifjúkori szerelem idejéből Egyveleg.

9. Leoncarallo „Bajazzo” Ábránd.
 10. Waldteufel „Tavaszi gyermekek” Keringő.
 11. Konti Romanz „Eleven ördög” Operetből.
 12. Krause „Katonák kedvence” Polka fr.
- A hangverseny alatt hideg ételek és tisztán kelmet kitűnő minőségű italok gyors és figyelmes kiszolgálásáról **E r ő s s** Jakab kávéház gondoskodik, ki a közönség szives partifogását kéri.

x **A The Mutual** newyorki életbiztosító társaság, a lefolyt üzleti évről szóló zárószám-lapjával elkészült. Az üzleti eredmények a meg-

előző esztendővel szemben való szaporodása az eddigieket jóval meghaladja. Az évi jelentés kábeltávirat útján beérkezett főadatai a következők: Az 1899. évi üzleteredmények számokban a következők: Biztosítéki alap (agyon) 1.563.961.000 frank, szaporodás 126 millió frank. Főösszeg (teljesen tehermentes) a törvényes tartalékon felül 248.458.000 frank szaporodás 29 $\frac{1}{10}$ millió frank. Összes bevétel, 1899 ben 305.129.000 frank, szaporodás 20 $\frac{1}{10}$ millió frank. Kötvénytulajdonosoknak kifizetett 1899-ben 136.627.000 frank, szaporodás 8 $\frac{1}{10}$ millió frank. Érvényben lévő biztosítások és életjáradékok 5.454.223.000 frank, szaporodás 419 $\frac{1}{10}$ millió frank. A biztosítottak között 1899-re főlösztandó járadékok 11.295.000 frank.

TÁVIRATOK.

— „A Debreczeni Hirlap” saját külön tudósítójának eredeti táviratai. —

Országgyűlés.

február 24.

Budapest. (A „Debreczeni Hirlap” eredeti távirata, érkezett 1. óra 25 p.) Tíz óraker nyitotta meg az elnök a gyűlést. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után következik a belügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása.

A részletes tárgyalásnál a közegész segítség kérdésénél **Papp** Simu szólalt föl, szakszerű fejtegetéseit a ház figyemmel hallgatta.

Utána **Major** Ferencz a néppárti atya szólalt föl, s hosszadalmasságával untatta a házat.

A felszólalásokra nyomban válaszolt a miniszterelnök s a ház folytonos tetszése mellett beszélt. Kilátásba helyezte fontos közegészügyi szolgálatot teljesítő **b á b a** képezdék szaporítását, majd áttér a lelenzházakra és azoknak fiók lelenzházakkal való szaporítását helyezi kilátásba. A ház osztatlan tetszéssel kísérte **Szék** Kálmán fejtegetéseit, melyekben több közegészügyi reformielőbbi megvalósítását ígérte meg.

Győztek a burok.

Budapest. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata, érk. délután 1. ó. 55 p.) Londonból érkezett táviratok szerint **Roberts** tábornok újból megtámadta az üldözött **Cronjet**. de a burok hősiessen visszaverték a tulerőt. Roberts fel is hagyott egyelőre **Cronje** üldözésével.

Az angolok félnek.

Budapest. (A Debreczeni Hirlap eredeti távirata érk. délután 2 ó. 35 p. A **Times** és **Standard** mai száma, az újabb bur győzelmek behatása következtében, aggodalmasan irnak a háborúról és nyíltan kimondják, hogy félnek a hadműveletek eredményétől, mert erősen hiszik, hogy **Roberts** sohasem fogja **Cronjet** legyőzni, kinek hatalmas taktikáján nehezen lehet kifogni, még olyan embernek is mint **Roberts**.

A lapok közleményei általános lehangottságot, idéztek elő Augliában s ismét aggodva néz mindenki a déli harcztérre.

Virágos kert

a Debreczeni Hírlap kis olvasóinak

A zöld erszény.

— Mese. —

Volt egyszer egy halász. A Balaton partján lakott egy rossz vályogházban, és csak abból élt, a mit a vizből foghatott. Hát ő maga meg is élt volna valahogyan, hanem hogy nyolcz gyereket adott neki az Isten, az már megnehezítette az életét. Nyolcz gyerek. nyolcz kis szájj. Ez a nyolcz kis szájj mindennap azt mondta:

— Édes apám, éhes vagyok.

A halász pedig nem tudott annyi halat fogni, a mennyi a gyerekeknek elég lett volna.

Egy este, a hogy kikuzza a hálóját, látja, hogy nincs benne több hal, csak egy; az se nagyobb, mint a két ujjam.

— Uram Isten, — így sóhajtott fel keserűen, — vagy többhalat adnál, vagy keveseb gyerekeket.

A hogy felpillant, látja, hogy egy öreg koldus áll a parton. Nem volt valami különös koldus, csak épen a szakálla hosszabb, mint a koldusoké szokott lenni. Állt a parton és nézte a halászt.

— Atyámfia. — mondotta busan a halász, — tudom, hogy alamizsnát vársz tőlem de megvert engem az Isten. Egész nap halásztam, nem fogtam egyebet. mint ezt a hitvány kis keszeget. Nesze, süsd meg, ha épen éhez.

— Köszönöm, — felelte az öreg. — El is fogadom, mert éhes vagyok. Hanem te is fogadj el tőlem valamit.

— Mit adhat kend nekem?

— Csak ezt a rossz bugyelárist.

Azzal odavet a halásznak egy fakó kis bugyelárist, Zöld bőrből volt ez a bugyeláris.

Kinyitja a halász. Nézi: mi van benne. Hát egy krajczár van benne.

Elneveli magát a halász és azt mondja:

— Olyan ez a hugyeláris, mint a Balaton.

— Miért volna olyan?

— Nincs hal ebben se.

— Hát jól mondod, hogy olyan. Mert ha nincs is benne semmi, egy krajczárt mindig találsz benne.

Azzal leül a koldus és tüzet rak.

Megijed a halász: néz, hol a bugyelárisra, hol a koldusra de nem mer neki szólni.

— Ejnye, de furcsa, mondja elcsudálkozva. — Mesében hallottam én csak ilyet.

Belenyul a bugyelárisba: kiveszi a krajczárt. Megint belenyul, megintott a krajczár. Mikor már valami tizet kiszedett, szobreváktá a bugyelárist és hazafutott.

— No, gyerekek, — kiáltotta nagy örömmel, — nem éhezünk többé. Mától fogva nem teszünk egyebet, csak a krajczárokat szedjük. Lesz kenyér mindennap!

Azzal kiveszi a bugyelárist a zsebéből és mutatja nekik. A gyerekek szedik a krajczárt, mint a tyúk a kukoriczát.

Mikor már egy tarisznyára valót kiszedtek, azt mondja a halász:

— Szedjétek csak tovább, én addig elmegyek a faluba. Hozok kenyeret meg ruhát, meg mindenfélét, a mi eddig nem volt.

Megyen a halász. Magukra maradnak a

gyerekek. Szedik a bugyelárisból a pénzt szorgalmasan.

Egyszer csak azt látják, hogy egy cigány áll az ablaknál.

— Mit csináltok, gyerekek? — kérdezi a cigány.

A falu kovácsa volt pedig az a cigány. Ő is a Balatonra szokott járni, horgászni.

— Pénzt szedünk, — mondják a gyerekek. — Apánk ma olyan bugyelárist kapott, a melyikben pénzt terem.

— Nem lehet az igaz.

— De bizony igaz. Nézze csak.

Nézi a cigány, nézi egy darabig. Egyszer csak elkiáltja magát:

— Gyertek ki egy kicsit! Itt dalol egy rigó! Fogjátok meg! En majd addig szedem a pénzt helyzetetek.

Kiszaladnak a gyerekek, hát a rigó csakugyan ott dalol az eperfán. Ucczu tel a fára minden gyerek, aztán meg a másik fára. Mindenképen meg akarják fogni a rigót. De a rigónak is volt esze: nem várta meg, hogy megfogják. Mikor visszatérnek a házba, hát se cigány, se bugyeláris.

Jön a halász. Kiáltja már messziről:

— Nyissatok ajtót, gyerekek. Akkora kenyeret hozok, mint a malomkő, akkora szalonnát, mint az ajtó. Czukor, füge, szentjános kenyér, minden van a tarisznyámban. Neked, János, iróttolat is hoztam; neked, Péter, szép, ábczés könyvet. Mindegyiknek hoztam valamit.

A gyerekek azonban nem futottak eléje. Sirtak.

— No, mi lelt benneteket? — mondja ijedten a halász. — Mi történt?

A gyerekek elmondják, hogy a cigány kovács rigót akart velük fogatni s azalatt eltűnt a bugyeláris.

A halász hallgatta sápadtan.

— Megvernélek benneteket, — mondotta aztán, leülve, de nem vagytok hibások, mert nem tudhattátok, hogy a kovács nem becsületes. Hát nem verem meg egyiteket se. Itt van, egyetek, igyatok. A pénz elég lesz egynéhány hétig, azután ismét koplalunk.

Másnap megint kimegy a halász a Balatonra. Hát a az öreg koldus most is ott van még. Alszik. Ott fekszik a parton, a gyepen. Mellette egy kis rakás hamu. Úgy látszik, tüzet rakott az este, annál sütötte meg a halat.

A halász csak leül és halászik nagy busan.

Egyszer csak meg szólal mögötte a koldus:

— Miért vagy olyan szomorú, barátom?

— Hogyne volnék szomorú, — felelte a halász. — Ha maga a királyi korona volna a zsebemben, még az is elolvadna, mielőtt hazáérnék.

— Nem értem a szavadat.

— Elég annyi hogy nem vagyok szerencsés ember.

— Hát nem szedtél a bugyelárisból?

— Szedtem valamelyest.

— Mért nem szedtél többet?

Itt a halász egyet fohászködik, aztán elmondja: mi történt, míg oda járt a faluba.

— No ne busulj, — szolt az öreg. —

En most már odább vándorlok, hanem adok még valamit. Itt ez a bot. Ha ennek a botnak azt mondja valaki: Hopp a fejem, hopp a hátam! — akkor ez addig veri azt, a kinek a kezében volt, míg csak azt nem mondja valaki: Elég az igazságból.

— Hát aztán mit tegyek én ezzel?

— Majd kitaláld magad is.

Azzal elbucsozott az öreg és eltűnt a fák között.

Hazamegy a halász; odateszi a botot az ágya végébe.

Hát egyik este megint ott van ám a cigány és leselkedik be az ablakon.

Eszreveszi ezt a halász. Előkapja a pénzes zacskót és csörgeti a sötétben.

— Mit csinálsz, halász koma? — így szolt be a cigány.

— Nagy munkában vagyok, — feleli a halász, — olyan botot fogtam ki a vizből hogy minden szavamra egy arany esik ki belőle.

Azzal megint csörgeti a pénzes zacskót. Hej, égeti a cigányt az irigység. Beis szolt egy kis idő múlva az ablakon:

— Hallod-e, halász koma: nem adnád ide egy perczre azt a csudabotot.

— Minek ez neked?

— Csak valami tiz aranyat szeretnék magamnak.

— Nesze, itt van!

Azzal kinyújtja a botot az ablakon.

— Mit kell vele tenni, hogy pézt adjon.

— Csak azt mondd neki: Hopp a fejem hopp a hátam!

Elkiáltja magát a cigány: Hopp a fejem, hopp a hátam!

Hát a következő perczben ordit a cigány és ugrál, mint a bolond.

— Mi lelt? — kérdezi a halász.

— Jaj csak a bot! Jaj! jaj! jaj! úgy ver, mint az Istennyilá.

— Csak azt veri, a ki nem becsületes, — feleli nevetve a halász.

— Vepd le rólam, — kiáltja a cigány, — becsületes leszek ezentul.

— Hát visszaadod az erszényemet?

A cigány nem felelt. Gondolta: majd megunja a bot a verést. Felszaladt a fára, de a bot ott is verte. Beleszaladt a Baltonba. Verte a bot a víz alatt is.

Utoljára is visszafutott a cigány a halászhoz és be dobta az ablakon a zöld erszényt.

— Akkor aztán a halász el kiáltotta magát:

— Elég az igazságból!

Hát a bot egyszerre leeset a földre és meg se mozdult többé.

— Jaj — azt mondja a cigány, az igazságát törülgetve, — még így se tánczoltam a lakodalmam óta.

Azzal megszegyenkezve hazament. A halász pedig még maig is szedi a krajczárokat a zöld erszényből. Sok krajczár kell neki, mert mind a nyolcz gyermeke iskolába jár.

Géza bácsi.

Bér kocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	8	8
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	8	8
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
az utolsó órára túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélküli a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végítésség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól a menes a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházra menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap pal enet vagy jövet kézi táskával	50	30
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap pal enet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gumalombhoz menet vagy jövet	50	30
A menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Különböző barom- és lovasártérra oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai lakóházhoz és katonai lövöldéshöz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30

A híres

Haldek-féle
Elit-magvak

u. m. 95 % csiraképeségű
Oberdorfi repamag
99 1/2 % tisztaságú
Luczerna-mag stb.
jutányos áron kapható.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ö. és kir. Fensége udvari szállítójánál Budapesten, Károly-körút 9. s a vidéken minden szobban üzletben, mely magot tart.
A cég Debreczeni képviselője Konrád L. ur Arany János utca 28. sz.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik kőszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fő raktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánszat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
2. sz. és kir. udvari szállítók.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Hajdu-, Szabolcs-, és Szatmárvármegyei Főügynöksége DEBREZENBEN, fő piacz 2 sz. I. emelet.

Van szerencsém ezennel közös tudomásra hozni, hogy a The Mutual Life Insurance Company of New-York életbiztosító társaság főügynökségét Hajdu Szabolcs- és Szatmár vármegyékre kiterjedőleg elvállalta.

Ezen világszerte ismert intézet a legnagyobb és leggazdagabb életbiztosító társaság s 56 éves fennállása alatt 1.437 millió franknyi biztosítéki alapot gyűjtött össze, mely óriási vagyon, miután a társaság kölcsönösségen alapszik és részvényesei nincsenek, a biztosítottak tulajdonát képezi.

Ezen feltétlen biztosságon kívül a „Mutual” biztosítottjainak kötvényeiben a legmesszebbmenő garantiákat, a legmegtányozabb és legszabadalvűbb feltételekkel nyújtja. A díjtételek a nyújtott előnyökkel szemben olcsók s a biztosítottak semmi esetben sincsenek utánfizetésre kötelezve.

A mai korszakban egyáltalában a társadalom minden rétegét azon meggyőződés vezérli, hogy minden gondos családfő, a bizonytalan jövő esélyeivel szemben családját jobban és biztosabban nem védheti meg, mint az életbiztosítás útján; másrészt azonban természetes, hogy mindenki a biztosításnál is a legnagyobb előnyöket igyekszik elérni, minelfogva felkérem, hogy életét biztosítsa, díjtáblázatok és bővebb felvilágosítások végett hozzám fordulni szíveskedjék.

Mindenkor szívesen szolgálatra készen
teljes tisztelettel
SZIKSZAY GYULA
főügynök.

MÁRCIUS 6-ÁN
VISSZAVONHATATLANUL
UTOLSÓ HUZÁSA
A BUDAPESTI POLIKLINIKAI EGYESÜLET KÖRHÁZA
JAVARA RENDEZETT

NAGY JÖTEKONYSÁGI SORSJÁTÉKANAK

FŐNYEREMÉNY: **100,000** KORONA.

EZENKIVÜL 5000, 1000 stb. KORONA ÉRTEKŰ NYEREMÉNYEK, MELYEK 20% LEVONÁSÁVAL KÉSZPÉNZBEN KIFIZETETNEK.

Egy sorsjegy ára csak **1 KORONA.**

Dr. WÄGNER és TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETETI TÁRSASÁG

SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE és ELLÁTÁSA.

SÖR és BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLEKEK.

FÉMONTÓDE
ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTÉZET.

BUDAPEST
IX. JINODY-UTCA 3
(a Gazella malom mögött.)

FOLYÉKONY SZENSÁK
KÉPES ÁRLEGYÉK INGYEN ÉS BERMENTESEN

Ház és birtok eladás.

Folyó évi márczius hó 17 ikén délelőtt 9 órakor a debreczeni törvényszék árverési termében a néh. özv. Mariaiaky Mihályné hagyatékához tartozó, következő ingatlanok fognak önkéntes árverésen eladni, u. m.:

1. A Széchenyi-utca 38-dik számú házastelek.
2. Ezen házastelek 4 nyilas ondódi földje tanya épületekkel.
3. Az ebesi pusztán levő 8 nyilas tanya föld gazdasági épületekkel.
4. Az ugynevezett Átkos földön 6 hold ujosztású föld tanya épülettel.
5. A Nagy Cserén 37 hold kaszálló föld tanya épülettel.
6. A Széchenyi-kertben levő szőlő pajtával.
7. A Varga-kertben levő 1 holdnyi luczernás föld.

Felvilágosítással szolgál az örökösök megbízásából **Marjalaky Irma** Rákóczy-utca 36. sz. a.

Feltűnést

Ébreszt a mi általános, atallmu felüanh valódi
Svájci fekete aczél óránk,
mely Remontar (ugró fej delü) és legtekéletesebb sze kezeti, másodpercze van szabályozva, három évi jót állás mellett

Ez az óra, mely szerfölött megbízható, szomod kivitelü aranyozott szélü valódi Double arany, koronástól és fülestől együtt; — számtalan elismerő nyilatkozatok tüntetik ki mint legelegánssabb készítményt; valódiságát igazolja a jótállási jelzés hogy mintovalódi strapára való óra nélkülözhetetlen fa gazdálkodó, katonaság s hivatalnok uraknál. Azok az urak, a kiknek arany órájuk van, azt réltrezzik s hordja a fekete biztosított órást.

Ára csak 6 frt. vám és vitel mentesen.

Ugyanaz tetszés szerint valódi Double arany betü vel (mint a képen) 7 frt 50 kr. Fekete aczél női órák 7-50. Ezekhez illő elegáns finom férfi vagy női Double arany lánczok 1,50-3 frt darabonként.

Szétküldés utánvét mellett. Levelek 10 kr. Levelező lap 5 kr.

Czim: **Com.-Ges., Etablissement d'horlogerie**

Basel F. Genf (Schweiz).

Az 'ariztokrácia szállítói.

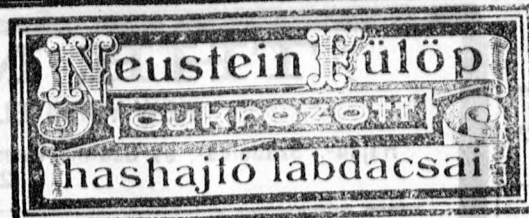
Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Veszélyegysége: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest-Bécs.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsek.)

SZÉK SZOBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tegercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. é.

ÓVÁS! Utéznásoktól különösen óvakdjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdaccai Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásba „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.

Neustein Fülöp

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerész
WIEN, I. Plankengasse 6

Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Baláss Ödön, Mihailovits István, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerészárában.

Szépség és egészség.

Étvágytalanság és Gyomorgyengeség

gyógyítására ezek mennek Karlsbadba holott ezt a czélt otthon is elérhetik

Rozsnay M.

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja.

Egy üveg ára 1 frt, 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt, 6 kr.

A t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk, hogy minden készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságzobrot ábrázolja.

Kapható: **ROZSNYAY MÁTYÁS** gyógyszerészárában Arad Szabadság-tér,

valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

(1.)

Bor. 1-4 éves homoki ó siller vagy fehér bor erősség és év szerint, 100 literenként 22-24 28-32 frt. Ujbor (fejtve) minőség szerint 16-18-20-24-28 frt. **Tessék „Borajegyzéket” kéri.** Rendelő hordót is kaphat, mely beszerzési áron számítottól fél s ugyanolyan árban 6 héten belül, bérmentve, utánvét nélkül, sértetlen állapotba vissza is vétetik s annak ára postaköltséggel át lesz küldve. A rendelés nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz juttatam, erről jó hírnevem nyújt kezességét. **Borizlethez 20-40 000 forinttal 12-14 százalék jövedelem biztosítása mellett társ kerestetik.** Gyümölcse ép oly értékes mint a birse, s fája ugyanolyan áron adatik el.

Lasponya ojtványok.

Nemes eperfa-ojtvány.

50 frtnál 33 százalék, 100 frtnál 40 százalék engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcset egy a két-, mint a többiáruknak egyaránt szeretük; kitünő pálinka is főzhető belőle. Ceglédön igen jövedelmező fának ismerjük. Kár volna háznunk, kertünk, szőlőnk vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Birs-ojtványok.

Rendkívül nagy gyümölcsös fajokban (Konstantinápolyi, Portugalli, vias stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Fája igénytelen, betegség és ellenségétől egyaránt mentes. Vannak rendelőim, kik ezer számmra ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

Spanyol meggy, fekete.

[Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységet előmozdító háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatólag permetezzük, bőven fog teremni. Fája egészséges, gyümölcse rendkívül kezesett, mert befőzésre legalkalmasabb. A 2-3-4-5 éves rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa.

A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belü és könnyű törötű, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen szilva, őzsi és kajszinbarack, cseresznye, meggy, szőlő gosztonya, lasponya magas derekú és törpe

Kiselejtezett nemes ojtványok

Mindenféle vadoncok

Kerti eszközök.

Kitünő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült **horolók** (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti **fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések, ezenfelül jelfa és ojtó kenőcs** igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ar- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédről.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre kő- és könyvnyomdájában.